

ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMAS N U T A R T I S

2023 m. birželio 2 d.
Šiauliai

Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėjas Ernestas Šukys,
rašytinio proceso tvarka išnagrinėjęs ieškovo A. M. prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo civilinėje byloje pagal ieškovo A. M. ieškinį atsakovei B. P., tretiesiems asmenims byloje E. M., notarei D. S. A., dėl notarinio įgaliojimo pripažinimo negaliojančiu,

n u s t a t ė:

ieškovas A. M. pateikė ieškinį atsakovei B. P., kuriuo prašo pripažinti negaliojančiu E. M. 2022 m. gruodžio 6 d. išduotą įgaliojimą B. P., kuris patvirtintas notarės D. S. A., notarinio registro Nr. 6476.

Be nurodytų ieškinio reikalavimų, ieškovas prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones – apriboti visų pavedimų vykdymą pagal 2022 m. gruodžio 6 d. notarinį įgaliojimą, notarinio registro Nr. (*neskelbtina*), B. P. suteiktas teises atlikti teisinius veiksmus ir sudaryti sandorius E. M. vardu. Nurodo, kad E. M., sudarydama 2022 m. gruodžio 6 d. notarinį įgaliojimą, dėl savo prastos fizinės ir psichinės sveikatos būklės negalėjo suprasti savo veiksmų reikšmės ir jų valdyti, o notarė, tvirtindama įgaliojimą, neįsitikino įgaliotojos sveikatos būkle, įgaliojimo sudarymo tikslo, kokiu tikslu konkretūs pavedimai yra duodami, kas lėmė įgaliotojos asmeninės valios trūkumą sudaryti 2022 m. gruodžio 6 d. notarinį įgaliojimą. Taip pat dėl 2022 m. gruodžio 6 d. notarinio įgaliojimo suteiktų teisių apimties ir reikšmės įgaliotojos turtiniams interesams, manytina, kad perleidus įgaliotojos turtą būtų apsunkintas ar pasidarytų visai neįmanomas šio turto susigrąžinimas.

Prašymas tenkintinas.

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 144 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad teismas dalyvaujančių byloje ar kitų suinteresuotų asmenų prašymu gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, jeigu šie asmenys tikėtinais pagrindžia savo ieškinio reikalavimą ir nesiėmus šių priemonių teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti neįmanomas. Įstatymas laikinųjų apsaugos priemonių taikymui numato dvi privalomas sąlygas: pirma, ieškovo reikalavimas turi būti tikėtinais pagrįstas; antra, nesiėmus laikinųjų apsaugos priemonių teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti neįmanomas. Nesant bent vienos iš šių sąlygų, taikyti laikinąsias apsaugos priemones nėra pagrindo (Lietuvos apeliacinio teismo 2014 m. rugsėjo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-1499/2014 ir kt.).

Lietuvos apeliacinis teismas savo formuojamoje praktikoje yra konstatavęs, kad sprenddamas klausimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, teismas nenagrinėja ieškinio pagrįstumo iš esmės, netiria ir nevertina ieškinio faktinių ir teisinių argumentų bei juos patvirtinančių įrodymų. Į klausimą, ar ieškovo materialinis teisinis reikalavimas yra pagrįstas, bus atsakyta tik ištyrus įrodymus, nustatčius bylai teisiškai reikšmingas aplinkybes ir jas teisiškai kvalifikavus, t. y. išnagrinėjus bylą iš esmės. Pagal *prima facie* doktriną atliekamo ieškinio pagrįstumo vertinimo tikslas yra teismo įsitikinimas, ar išnagrinėjus bylą iš esmės galėtų būti priimtas ieškovui palankus teismo sprendimas.

Ieškinio faktinį pagrindą ir reikalavimą ieškovas grindžia prie bylos pridėtais įrodymais: 2023 m. vasario 27 d. Šiaulių apygardos prokuratūros pareiškimu dėl E. M. pripažinimo ribotai veiksnia tam tikrose srityse, 2022 m. gruodžio 6 d. notarinio įgaliojimu, VŠĮ Respublikinės Šiaulių ligoninės pateikta informacija, VŠĮ Kelmės rajono psichikos sveikatos centro pateikta informacija, 2023 m. vasario 17 d. išvada dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus, nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo kopija ir kt. Remdamasis šiais duomenimis teismas daro išvadą, jog šioje proceso stadijoje prie ieškinio pridėtais dokumentais ieškovas tikėtinai pagrindė aplinkybes, kuriomis yra grindžiami jo reikalavimai.

Antra būtina sąlyga laikinųjų apsaugos priemonių taikymui – teismo sprendimo neįvykdymo arba įvykdymo pasunkėjimo rizika.

Akivaizdu, jog ieškovo prašoma taikyti laikinoji apsaugos priemonė – apribojimas visų pavedimų vykdymų pagal 2022 m. gruodžio 6 d. notarinį įgaliojimą, pagal savo tikslą yra, būtent, konservacinės paskirties – užtikrinanti turto padėties, esančios bylos nagrinėjimo metu, stabilumą, *status quo* išsaugojimą, be to, nustato asmeniui atitinkamus draudimus - pareigą susilaikyti nuo tam tikrų veiksmų.

Nagrinėjamu atveju byloje notarinis įgaliojimas ginčijamas CK 1.89 straipsnyje numatytu sandorio negaliojimo pagrindu, kaip sudarytas fizinio asmens, kuris nors ir būdamas veiksnus, sandorio sudarymo metu buvo tokios būsenos, kad negalėjo suprasti savo veiksmų reikšmės, kas lemia, jog tokiu atveju yra būtinybė suvaržyti įgaliojimą, kuris, jeigu bus patenkintas ieškinys ir sandoris pripažintas negaliojančiu, gali atsirasti atsakovės pareiga atlyginti turto netekimą. Nors šiuo atveju prašyme ieškovas ir nepateikė konkrečių duomenų, kurie neabejotinai patvirtintų grėsmę įvykdyti galimai palankų teismo sprendimą, t.y. duomenų apie atsakovės realius ketinimus perleisti pagal įgaliojimą turtą tretiesiems asmenims, o tuo pačiu padaryti neįmanomą galimai palankaus teismo sprendimo vykdymą, tačiau būtinybę taikyti ieškovo prašomas laikinąsias apsaugos priemones pagrindžia tai, kad atsakovė turėdama labai plačius įgaliojimus gali įgaliotinės turtą perleisti, įkeisti tretiesiems asmenims ar prisiimti finansinius išipareigojimus, todėl šių priemonių netaikius išlieka galimybė apsunkinti ir/ar padaryti neįmanomą įvykdyti galimai palankų teismo sprendimą, kas galimai būtų pagrindas ir naujų teisinių ginčų kilimui.

Tokio pobūdžio ginčo situacijoje yra būtina įtvirtinti laikiną bylos šalių teisinių santykių stabilumą bei išlaikyti esamą padėtį, nes tik taip bus išvengta veiksmų, dėl kurių gali pasunkėti ar tapti neįmanomu būsimo teismo sprendimo įvykdymas. Šiuo atveju, perleidus kitų asmenų nuosavybėn įgaliotinės turtą, būtų pažeisti ir civilinėje teisėje galiojantys ekonomiškumo bei koncentracijos principai, teismo sprendimo įvykdymas galėtų pasunkėti ar net tapti neįmanomu. Siekiant išlaikyti šalių interesų pusiausvyrą, teismo vertinimu, tokiomis laikinosiomis priemonėmis nebus perdėtai suvaržyti atsakovės ar trečiojo asmens interesai.

Todėl įvertinus ginčo pobūdį bei visas išdėstytas aplinkybes darytina išvada, kad laikinosios apsaugos priemonės, kurias taikyti prašo ieškovas, yra adekvačios bei proporcingos siekiamiems tikslams, sudaro galimybę užkirsti kelią teismo sprendimo įvykdymo apsunkinimui ar neįvykdymo rizikai (CPK 144 straipsnis). Be to, ši priemonė atsakovės teisių nevaržo daugiau nei būtina galimai palankaus būsimo teismo sprendimo įvykdymui užtikrinti (CPK 145 straipsnio 2 dalis).

Teismas, atsižvelgdamas į ieškovo nurodytas faktines bylos aplinkybes, taip pat ieškiniu formuojamą ieškinio dalyką bei prašomų taikyti laikinųjų apsaugos priemonių pobūdį, daro išvadą, kad prašomos taikyti laikinosios apsaugos priemonės užtikrina ieškinio reikalavimu siekiamo tikslo apsaugą, todėl ieškovo prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo pagrįstas ir tenkintinas (CPK 145 straipsnio 1 dalies 6, 13 punktai).

Nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo vykdytina skubiai (CPK 152 straipsnio 1 dalis).

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos CPK 144 straipsnio 1 dalimi, 151 straipsnio 1 dalimi, 290 straipsnio 4 dalimi, 291 straipsniu,

n u t a r i a:

prašymą tenkinti.

Ieškovo A. M. ieškinio reikalavimo užtikrinimui iki teismo procesinio sprendimo įsiteisėjimo taikyti laikinąsias apsaugos priemones – apriboti visų pavedimų vykdymą pagal 2022 m. gruodžio 6 d. notarinio įgaliojimu, notarinio registro Nr. (*neskelbtina*), B. P., a. k. (*neskelbtina*), suteiktas teises atlikti teisinius veiksmus ir sudaryti sandorius E. M., a. k. (*neskelbtina*), vardu.

Nutartį vykdyti skubiai.

Nutarties kopijas išsiųsti VI Registrų centras, dalyvaujantiems byloje asmenims.

Nutartis įsigalioja nuo jos priėmimo momento, tačiau per 7 dienas nuo jos kopijos gavimo dienos atskiruoju skundu gali būti skundžiama Šiaulių apygardos teismui per Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmus.

Skundo padavimas nesustabdo nutarties vykdymo.

Teisėjas

Ernestas Šukys